

Obliczanie kosztów pracy maszyn rolniczych

Koszty wprowadzenia techniki do rolnictwa, a tym samym mechanizacji prac są bardzo wysokie. Widać to szczególnie w warunkach tych państw gdzie mała powierzchnia gospodarstw i niskie przychody są często hamulcem postępu technicznego. Jednocześnie zmiany, które nastąpiły w ostatnich latach w rolnictwie, w tym restrukturyzacja i prywatyzacja dawnych PGR-ów doprowadziły do tego, że gospodarstwa są coraz większe i wprowadzają nowe technologie i nowe nowoczesne maszyny, tym bardziej że do pracy w rolnictwie jest coraz mniej chętnych. Bardzo szeroki rynek maszyn, dużo maszyn z importu o wysokiej cenie, przy relatywnie niskich dochodach gospodarstw wymusza na użytkownikach precyzyjny dobór technologii i planowanie prac oraz wykonywanie coraz dokładniejszych analiz eksploatacyjno-ekonomicznych. Dlatego konieczne są działania doradcze, aby utrzymać koszty na poziomie racjonalnym, nie powodujących załamania ekonomiki gospodarstwa. Jednym ze składników kosztów w gospodarstwie szczególnie w produkcji roślinnej są koszty eksploatacji maszyn, których metodykę obliczeń zawiera niniejszy artykuł. Przedstawiony arkusz kosztów eksploatacji agregatów maszynowych (zestaw ciągnik+ maszyna lub maszyna samobieżna) umożliwia w łatwy, szybki sposób wyliczyć koszty pracy szczególnie gdy do tego celu wykorzystamy komputer. Na stronie internetowej www.podr.pl zamieszczona będzie wersja elektroniczna arkusza kalkulacji w programie excel. Pozwala ona na dokładne wyliczenia kosztów pracy maszyn z pełnym dostosowaniem do warunków panujących w danym gospodarstwie tj. powierzchni gospodarstwa, powierzchni poszczególnych działek (mają wpływ na wydajność pracy maszyny) uwzględniając tzw. okresy agrotechniczne. Wyliczone koszty można wykorzystać jako podstawę do rozliczania bezgotówkowego usług międzysąsiedzkich. Wyliczone koszty pracy agregatów maszynowych można również wykorzystać w firmie usługowej pamiętając, że nie uwzględniają one kosztów pracy zatrudnionego pracownika oraz kosztów oprocentowania kapitału. Analiza kosztów pracy maszyn wg. przedstawionej metodyki ułatwi podjęcie decyzji czy kupić usługę czy maszynę biorąc pod uwagę roczne wykorzystanie i dane zawarte w instrukcji maszyny. Można również podjąć decyzję o świadczeniu usług sąsiadom, które przyczyni się do większego wykorzystania maszyny. Bardzo ważne jest również prawidłowe określenie wartości współczynnika kosztów napraw w okresie eksploatacji maszyny, który dla maszyn uprawowych wynosi 250%, a dla ciągników i maszyn samobieżnych powinno się przyjmować 80% ceny nowej maszyny tzn., że tyle będą nas kosztować naprawy w okresie „życia” maszyny. Trzeba pamiętać, że koszty napraw rosną wraz z ilością przepracowanych godzin pracy. Określony wskaźnik uśrednia te wydatki, które będziemy ponosić przez okres eksploatacji maszyny. Intensywniejsza eksploatacja sprzętu rolniczego sprzyja postępowi we wprowadzaniu nowych technologii gdyż na rynku pojawiają się nowocześniejsze maszyny, które przyczynią się do obniżenia kosztów prowadzenia gospodarstwa (większa wydajność, uproszczenie prac, mniejsze zużycie paliwa na 1 ha).

Wiecej informacji do bardziej szczegółowej analizy kosztów mechanizacji można uzyskać zapoznając się z publikacją „Poradnik użytkownika techniki rolniczej w tabelach” opracowanej przez prof. Dr hab. Edmunda Lorencowicza z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.